

BRIEF: SYSTEM KAUCYJNY

NAJWAŻNIEJSZE:

- **System kaucyjny** został wprowadzony ustawą z **13 lipca 2023 r.** o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 r. poz. 1852). **Podstawą była dyrektywa PE i Rady (UE) 2019/904 w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (tzw. dyrektywa SUP).**
- Projekt nowelizacji ustawy w zakresie systemu kaucyjnego (UD45), ma celu doprecyzowanie przepisów dotyczących wydawania, cofania i zmieniania zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego. **Od początku kadencji MKiŚ zbiera postulaty społeczne i dąży do poprawy ustawy kaucyjnej.**
- Obecnie **UD45 jest po uzgodnieniach międzyresortowych i konsultacjach społecznych.**
- Projekt uwzględniac będzie m.in.: **zharmonizowany system oznakowania, podążanie kaucji za opakowaniem w całym łańcuchu sprzedaży, wyłączenie opakowań po produktach mlecznych.**
- **Dodatkowo dopuszczono zbieranie butelek szklanych wielokrotnego użytku w funkcjonującym obecnie systemie jeszcze do 2026 r. – przychylamy się do postulatu branży z konsultacji społecznych.**
- Na opakowaniach objętych systemem muszą się znaleźć **oznakowania określające przynależność do systemu i wysokość kaucji. Przy zwrocie opakowań nie będzie wymagane okazanie paragonu.** Wzór oznakowania: <https://www.gov.pl/web/klimat/system-kaucyjny>
- **Przewiduje się, że RM przyjmie ustawę w połowie lipca, następnie projekt zostanie zgłoszony do notyfikacji unijnej i jesienią trafi do Parlamentu.**
- 12 czerwca 2024 r. **rozporządzenie o wysokości kaucji, po przejściu procedury notyfikacji unijnej, podpisała minister Paulina Hennig-Kloska.** Liczymy, że zostanie ogłoszone w Dzienniku Ustaw w czerwcu, ewentualnie na przełomie czerwca/lipca 2024 r.

INFORMACJE ROZSZERZONE:

- MKiŚ ma świadomość oczekiwań społecznych, aby system kaucyjny został uruchomiony 1 stycznia 2025 r. Niektóre sklepy już zainwestowały w projekty pilotażowego zbierania opakowań po napojach czy automaty zbierające. **Termin faktycznego startu systemu kaucyjnego zależeć będzie od stopnia przygotowania i zaangażowania operatorów.**
- **Zasady działania systemu kaucyjnego:**
 - System obejmuje opakowania jednorazowego użytku: butelki PET o pojemności do 3 litrów i puszki metalowe o pojemności do 1 litra oraz butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra.
 - **Wysokość kaucji: 50 groszy na butelki PET i puszki, 1 zł na butelki szklane.**
 - Opakowanie będzie można oddać w dowolnym punkcie zbiórki i odebrać kaucję.
 - **Obowiązek zbierania opakowań objętych systemem nałożony jest na sklepy powyżej 200 m², a małe sklepy poniżej 200 m² mogą dobrowolnie przystępować do systemu (mamy sygnały, że sklepy chcą w nim być, więc punktów zbiórki będzie więcej).**
 - **Opakowań nie należy zgniatać przed oddaniem do punktu zbiórki.**
 - Zbiórka opakowań będzie organizowana przez podmioty reprezentujące („operatorów”).
 - W Polsce będziemy mieli kilku operatorów.
- Do MKiŚ wpłynęły 4 wnioski o wydanie decyzji. Do tej pory wydano 2 zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego dla: Krajowego Systemu Kaucyjnego ZWROTKA S.A. oraz PolKa Operatora Systemu Kaucyjnego Not For Profit S.A. Kolejne dwa wnioski są na etapie analizy formalno-prawnej.

- **Cele unijne** - wprowadzający będą obowiązani osiągnąć określone poziomy selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w ramach systemu (77% od 2025 r. i 90% od 2029 r.). Dodatkowo, dla butelek jednorazowego użytku z tworzyw, będą obowiązani do zapewnienia, aby opakowania te, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami, zawierały udział wagowy wynoszący co najmniej: od 2025 r. – 25% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu i od 2030 r. – 30% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu.
- **Korzyści z systemu kaucyjnego:**
 - Zmniejszy zanieczyszczenie środowiska.
 - Zwiększy poziom selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych - wysokie poziomy selektywnej zbiórki (ok 90% możliwe do osiągnięcia) i recyklingu (nieosiągalne w obecnym systemie zbierania do żółtego pojemnika).
 - Zwiększy poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych. Pozyskiwany jest czysty surowiec, który może być stosowany do produkcji kolejnych opakowań do żywności, czego nie osiągamy w żółtym pojemniku, ze względu na zabrudzenia surowca.
 - Jest on zgodny z zasadą gospodarki obiegu zamkniętego (recykling, a nie downcykling).
 - Wyrabi w nas pozytywne nawyki dot. segregowania odpadów.
- Stawka opłaty produktowej za niezapewnienie poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w systemie kaucyjnym w 2025 r. jest minimalna: 0,10 zł za 1 kg.
- **Ze względu na wysoką skuteczność selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, wdrożenie systemu kaucyjnego wpłynie pozytywnie na możliwość osiągnięcia przez gminy wymaganych poziomów recyklingu odpadów komunalnych: 55% do 2025 r., 60% do 2030 r. i 65% do 2035 r.** Tym samym gminy unikną kar finansowych za niezrealizowane cele.
- Dodatkowo gminy otrzymają pieniądze z opłat na sprzątnięcie, co wynika z przepisów dot. SUP. Będzie to dodatkowy zastrzyk dla ich budżetów w ramach środków na zagospodarowanie odpadów. Dotychczas to gminy pokrywały całkowite koszty sprzątnięcia z opłat za odpady komunalne.

Komunikaty MKiŚ:

- Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska o wydaniu zezwolenia dla drugiego operatora systemu kaucyjnego: [czytaj więcej](#)
- Nowy logotyp systemu kaucyjnego: [czytaj więcej](#)
- System kaucyjny: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska nt. postulowanych zmian w systemie kaucyjnym: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska wzięła udział w debacie Budujemy system kaucyjny – jak biznes odpowiada na nowe wyzwania: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska o rozwiązaniach w zakresie gospodarki odpadami: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska o przyszłości systemu kaucyjnego w Polsce: [czytaj więcej](#)